

GEHEIM

HET 20^e PARTIJCONGRES VAN DE C.P.N.

AMSTERDAM 20 - 22 MEI 1961

Binnenlandse Veiligheidsdienst

GEHEIM

20ste PARTIJCONGRES VAN DE CPN

Amsterdam 20 t/m 22 mei (Pinksteren) 1961

Samenvattend Verslag

<u>I n h o u d</u>	<u>blz.</u>
I. Betekenis van het congres.	1.
II. Voorbereiding.	2.
III. Verloop van het congres.	4.
IV. Beveiligingsmaatregelen.	6.
V. Samenvatting van de rede van Paul de Groot.	7.
VI. Discussie op de inleiding van Paul de Groot.	10.
VII. Verkiezing van het partijbestuur.	14.
VIII. Samenstelling partijbestuur CPN.	16.
IX. Financieel Verslag.	18.
X. Buitenlandse afgevaardigden.	19.
XI. Verslag mandatencommissie.	22.

B i j l a g e n

1. Samenvatting van de stellingen van het 20ste congres der CPN.
2. Resolutie van het 20ste congres van de CPN.
3. Oproep inzake Nieuw-Guinea.

31 mei 1961

DE BETEKENIS VAN HET CONGRES

Het 20ste Congres van de CPN is niet veel meer geworden dan een formele vertoning, waarmee aan een statutaire verplichting werd voldaan.

Toen het partijbestuur in januari van dit jaar bekend maakte dat op het congres een herziening van het - uit 1952 daterende en nog steeds in het "ontwerp"-stadium verkerende - beginselprogramma aan de orde zou komen, kon een gebeuren van betekenis tegemoet worden gezien. Immers dan zouden onvermijdelijk de politieke lijn en de partijprincipes diepgaand besproken moeten worden.

De partijleiding heeft van dit voornemen afgezien en bepaald, dat voor het opstellen van een nieuw beginselprogramma in de loop van 1962 een buitengewoon partijcongres zal worden gehouden. Dit besluit heeft aan het 20ste Congres zijn bijzondere betekenis ontnomen.

De indruk bestaat, dat de CPN-leiding, alvorens het beginselprogramma definitief vast te stellen, wil afwachten hoe de verhoudingen in het internationale communisme - waarbij vooral te denken valt aan de controverse Moskou-Peking - zich ontwikkelen. Bovendien vindt in het najaar van 1961 het XXIIste congres van de CPSU plaats. Het is niet uitgesloten, dat dit congres tot conclusies zal komen, die voor het CPN-beginselprogramma van grote betekenis kunnen zijn.

Dit te meer omdat op het a.s. CPSU-congres voor het eerst sinds 1918 een herziening van het programma van de Sowjet-partij aan de orde komt. Het heeft in de bedoeling gelegen deze aangelegenheid in 1939 te behandelen, maar door het uitbreken van de tweede wereldoorlog is daar toen niets van gekomen.

De partijleiding heeft aan haar ontevredenheid over het gebrek aan belangstelling voor het partijwerk bij het merendeel der leden op het congres geen uiting gegeven. Zij heeft het integendeel doen voorkomen, dat de partij zich na het gebeuren in Hongarije in 1956 en het uittreden van Wagenaar c.s. niet alleen gestabiliseerd heeft, maar weer duidelijke vooruitgang boekt. In dit kader paste de mededeling van organisatie-secretaris Henk Hoekstra, dat de partij versterkt was met 3141 nieuwe leden en 15 nieuwe afdelingen. De bewering van De Groot dat in diezelfde periode geen afschrijvingen plaats vonden om

politieke redenen strookt bepaald niet met de werkelijkheid. Wijselijk liet De Groot na melding te maken van het aantal dankjes, dat om welke reden dan ook heeft plaatsgevonden.

Het ledental van de partij moge dan al een weinig gestegen zijn, een kwalitatieve versterking betekent dit niet. Verjongd is de partij niet en de vernieuwing van het kader blijft een probleem.

Politieke zaken of kwesties van principiële aard kwamen behalve in de rede van Paul de Groot, niet aan de orde.

In feite is het congres slechts bijeen gekomen om zijn goedkeuring te hechten aan het beleid van het partijbestuur in de afgelopen periode. Dit komt o.m. tot uitdrukking in de clausule van de congres-resolutie, waarin gezegd wordt, dat de - door de partijleiding opgestelde - "Stellingen voor de discussie" en de rede van Paul de Groot de richtlijnen vormen voor het werk van de partij in de komende tijd. In het optreden van de CPN is derhalve geen wijziging te verwachten.

II.

VOORBEREIDING

Na kennis genomen te hebben van het verslag van de Nederlandse delegatie naar de conferentie der 81 communistische partijen te Moskou in november 1960, besloot het partijbestuur in zijn zitting van 21 en 22 januari 1961 het 20ste partijcongres op 20, 21 en 22 mei van dit jaar te doen plaatsvinden.

In de zitting van 4 april hechtte het partijbestuur zijn goedkeuring aan een op het partijbureau ontworpen "discussiegrondslag", die op 7 april als "stellingen voor de discussie op het 20ste congres der CPN" in De Waarheid werd gepubliceerd. Een korte samenvatting van deze discussiegrondslag is opgenomen als bijlage 1.

De gelegenheid tot schriftelijke gedachtenwisseling over de discussiegrondslag, die bij sommige vorige congressen in De Waarheid of in een speciale discussie-krant plaats vond, werd ditmaal niet geboden. De discussies vonden thans uitsluitend plaats in de afdelingsvergaderingen en districtsconferenties, die binnen een door het partijsecretariaat vastgestelde periode moesten worden gehouden.

De lagere partij-organen kregen weinig tijd toegemeten om zich op het congres voor te bereiden.

De bijeenkomsten van de voornaamste afdelingen werden bijgewoond door een partijbestuurder, die een toelichting gaf op de discussiegrondslag. Tevens konden kandidaten voor het partijbestuur worden gesteld en werden afgevaardigden gekozen voor de daarna te houden districtconferenties.

Districtsconferenties

De districtsconferenties, die plaats vonden op 6 en 7 of op 13 en 14 mei, wezen de gedelegeerden aan voor het partijcongres en stelden een voordracht op van candidaat-partijbestuurders. Veelal werd de aanwezigen te kennen gegeven, dat het niet in de bedoeling lag diep in te gaan op de kwesties, het district betreffende. Daarvoor en ter verkiezing van een nieuw districtsbestuur zou in diverse plaatsen na het congres een vervolgconferentie worden belegd.

De conferenties zijn dan ook alle vlot en volgens het opgezette schema verlopen. De leidingen droegen er zorg voor, dat de nadruk bij de discussies kwam te liggen op de strijd voor lotsverbetering, de eenheid van vakbeweging en strijd voor een neutraal en atoomvrij Nederland. Niettemin werd door de discussianten het grootste gedeelte van hun spreektijd verdaan met praatjes over het partijwerk in de afdelingen.

Kritiek op het partijbestuur of op de partijlijn werd hoegenaamd niet gebracht. Wel toonden enkele gedelegeerden zich erover verwonderd dat de partij een afwijzende houding had aangenomen t.a.v. de demonstratie tegen de atoombom op Tweede Paasdag, die door de PSP en de SWP in samenwerking met enkele andere niet-communistische organisaties georganiseerd is.

Paul de Groot bezocht met Harry Verheij als vertegenwoordiger van het partijbestuur de conferentie van het district Amsterdam.

Op deze bijeenkomst trachtten enkele aanwezigen wijziging te verkrijgen in de volgorde op de door de betreffende commissie - in feite door de districtsleiding - voorgestelde congresdelegatie. Harry Verheij verijdelde deze poging, strijdig met het democratisch centralisme, door te verklaren, dat de leiding niet bevoegd was wijzigingen in de lijst aan te brengen.

Op de conferentie van district Zaanstreek bracht Gerrit Schoen opschudding te weeg met een voorstel de naam van het partijdagblad te

wijzigen. De naam "De Waarheid" werkte naar zijn mening afschrikwekkend. Vóór de oorlog had de verandering van de naam Tribune in Volksdagblad de abonnee-werving ook vergemakkelijkt. Het voorstel werd met verontwaardiging afgewezen.

III.

VERLOOP VAN HET CONGRES

De openbare zittingen vonden plaats in de concertzaal van Felix Meritis; de besloten-huishoudelijke vergadering werd gehouden in de filmzaal.

zaterdag 20 mei 1961

1e zitting 10.30 - 13.45 uur:
(openbaar)

Opening van het congres door
H. Verheij.
Inleiding door P. de Groot.
Verkiezing van presidium en commissies.

2e zitting 14.30 - 17.00 uur:
(openbaar)

Discussie n.a.v. de rede van De Groot en voorlezen van begroetingstelegrammen van buitenlandse communistische partijen.

3e zitting 19.45 - 22.30 uur:
(openbaar)

Vervolg discussie op rede van De Groot en voorlezen van begroetingstelegrammen.

zondag 21 mei 1961

4e zitting 9.45 - 12.45 uur:
(openbaar)

Vervolg discussie op rede van De Groot en voorlezen van begroetingstelegrammen.

5e zitting 13.30 - 16.30 uur:
(openbaar)

Vervolg discussie op rede van De Groot en voorlezen van begroetingstelegrammen.

6e zitting
(besloten)

19.00 - 21.45 uur:

19.00 - 20.30 uur: Begroetingstoespraken door buitenlandse gasten, t.w. vertegenwoordigers van de communistische partijen van België, Denemarken, Engeland en Frankrijk.

20.30 - 21.45 uur: Financieel verslag.
Verslag kandidatenbesprekingscommissie.
Verkiezing partijbestuur.

maandag 22 mei 1961

7e zitting
(openbaar)

9.45 - 13.00 uur:

Uitslag verkiezing partijbestuur.
Vervolg discussie op rede van De Groot en voorlezen van begroetings-telegrammen.

Verslag van de mandaten-commissie.
Behandeling "Ontwerp-Resolutie" voor het 20ste Congres van de CPN.
Beantwoording discussie door P. de Groot.

Sluiting van het congres door H. Verheij.

Voor het congres waren dit keer drie dagen uitgetrokken (in 1958 vier dagen). Desondanks was er ruimschoots gelegenheid de agenda af te werken. Zoals gebruikelijk hield Paul de Groot de politieke inleiding. Deze duurde ongeveer twee uur. Aparte referaten van andere kopstukken vonden niet plaats. Aan de beantwoording van de weinig betekenisvolle discussie besteedde De Groot niet veel tijd. Hij verklaarde geen behoefte te gevoelen op alle gemaakte opmerkingen in te gaan, omdat dit mogelijk de goede stemming die het 20ste Congres had gekenmerkt, zou bederven.

In afwijking van de door het partijbestuur opgestelde agenda werd de voor de 2e zitting geplande verkiezing van het congrespresidium en van de verschillende commissies gehouden tegen het einde van de 1e zitting, direct na de rede van Paul de Groot.

Aangenomen mag worden dat deze verschuiving heeft plaatsgevonden om discussie over de samenstelling van deze commissies te voorkomen. Iedereen wilde n.l. gaan lunchen. Dankbaar gebruik makend van dit algemene verlangen, las Harry Verheij in snel tempo de namen voor van de te

"verkiezen" leden. Door middel van het opsteken van de mandaatkaarten waren het presidium en de andere commissies in "een handomdraai" samengesteld.

Evenals bij het 19e Congres werd ook nu een financieel verslag aangeboden. De resultaten van het congres werden vastgelegd in een Resolutie (zie bijlage 2) en een "Oproep inzake Nieuw-Guinea" (zie bijlage 3).

Als bijzonderheid kan nog worden vermeld, dat in de laatste zitting een geluidsbandje werd afgedraaid van een rede van President Soekarno, vermoedelijk die, welke gehouden is op de 4e zitting van de Raad van de Afrikaans-Aziatische Solidariteits Organisatie (Bandoeng, 10-13 april 1961). Deze rede in de Engelse taal bevatte o.a. een uiteenzetting van de Indonesische aanspraken op Nieuw-Guinea.

Het afdraaien ervan nam ongeveer 10 minuten in beslag.

IV.

BEVEILIGINGSMAATREGELEN

Ook bij dit congres waren de gebruikelijke beveiligingsmaatregelen getroffen. Zo moesten de gedelegeerden ettelijke malen hun mandaatskaart vertonen alvorens de zittingzaal te kunnen betreden en waren voorzorgen genomen om het in contact komen met anderen dan congresdeelnemers tijdens het verblijf in Felix Meritis te beletten. Er werd op toegezien, dat elke gedelegeerde de hem toegewezen plaats innam. Tijdens de besloten zitting was het maken van notities verboden en mocht niemand de congreszaal verlaten.

Twee partijfunctionarissen hadden een plaats ingenomen vanwaar zij een overzicht hadden over de gehele congreszaal en vanwaar zij de gedelegeerden voortdurend konden observeren. In vooraf gehouden delegatievergaderingen was de toekomstige discussianten op het hart gedrukt de beveiliging niet te verwaarlozen en vooral tijdens de openbare zittingen het noemen van namen na te laten omdat b.v. ook de pers en de BVD meeluisterden. Vooral moest niet gesproken worden over de praktijk van de "intrede-politiek" in het NVV en de ervaringen daarbij opgedaan.

Het optreden van een gedelegeerde, die dit consigne niet opvolgde en te veel in bijzonderheden trad werd door het congres op niet mis te verstane wijze afgekeurd.

De vertegenwoordigers van de pers kregen een plaats toegewezen op het balkon. Dit was evenwel zodanig afgeschermd, dat vandaaruit alleen een overzicht kon worden verkregen van het podium met het daarop plaats genomen hebbende presidium. De plaats waar de delegaties zich bevonden was voor de journalisten niet te zien.

Voor zover kon worden vastgesteld werden de discussiebijdragen op de geluidsband opgenomen. Mogelijk is dit o.m. geschied om hen die de aanwijzingen inzake de beveiliging onvoldoende in acht namen later op hun fouten te kunnen wijzen.

V.

SAMENVATTING VAN DE REDE VAN PAUL DE GROOT

De binnenlandse toestand

Toen het 19e congres van onze partij in 1958 bijeen kwam hadden de grote monopolies juist de Partij van de Arbeid uit de regering gezet en zelf door rechtstreekse vertegenwoordigers het bewind in handen genomen. Wij hadden daar toen al geen hoge verwachtingen van, doch de werkelijkheid is nog ernstiger gebleken.

Het bewind De Quay waarin deze rechtse koers gestalte kreeg kenmerkt zich door een voortgezette oorlogspolitiek, door een agressief koloniaal optreden tegenover Indonesië met militair machtsvertoon op Nieuw-Guinea en voorts door een verklerikalisering van het onderwijs.

De arbeidersklasse is ongetwijfeld het meest getroffen door de zogenaamde vrije loonpolitiek van het huidige kabinet, gepaard aan huurverhogingen, zware belastingdruk, stijging van andere kosten van het levensonderhoud en verscherpte uitbuiting. Nog nooit in de geschiedenis van het Nederlandse bedrijfsleven is de produktie zo groot en de produktiviteit zo hoog geweest als tegenwoordig. Maar tevens is het kapitalisme nog nooit zo grof en vraatzuchtig opgetreden. De winsten die thans gemaakt worden zijn de grootste ooit behaald. De vrijere loonvorming van De Quay en Roolvink is het instrument gebleken waardoor dit schandaal zich heeft kunnen voltrekken.

De internationale achtergrond van de oorlogspolitiek

De Moskouse conferentie van de 81 partijen heeft o.a. vastgesteld,

dat het imperialisme niet van karakter verandert en dat het onder aanvoering van Amerika op verbitterde wijze de bewapeningswedloop voortzet. In Europa gaat het Amerikaanse imperialisme voort de West-Duitse oorlogshaard op te stoken.

Het kabinet De Quay treedt als een willig werktuig van deze politiek op. Het heeft Nederland tot de vooruitgeschoven stelling van Amerika en West-Duitsland in een eventuele atoomoorlog tegen de socialistische landen gemaakt.

Er kan geen twijfel over bestaan, dat de imperialisten, als zij de oorlog zouden ontketenen, voor eeuwig van de aardbodem zouden worden weggeveegd samen met hun vervloekte stelsel. Maar voor de ondergang van dit stelsel en de opgang van het socialisme is oorlog niet nodig en zelfs schadelijk. Het is volgens de diepe overtuiging van alle communisten ter wereld mogelijk om het uitbreken van de oorlog te verhinderen.

Ontwapening en vreedzame coëxistentie kunnen echter niet bereikt worden door holle vredesfrasen, maar alleen door harde strijd tegen het imperialisme. De revisionisten van het Joegoslavische type en de PSP-leiders nemen de houding aan alsof zij, door zich zowel tegen de Amerikaans geleide militaire blokken, als tegen de socialistische landen te keren, voor de vrede strijden. Daar echter de socialistische landen optreden voor algemene ontwapening en vreedzame coëxistentie en uiteraard vredelievend zijn, betekent strijd tegen hen in de praktijk hulpverlening aan het oorlogszuchtige imperialisme.

Atoombewapening zal voor ons land totale vernietiging inhouden in geval van oorlog. Daarom is het niet invoeren van deze bewapening en het verwijderen van alle depôts van atoomwapens en onderdelen, voor eigen of vreemde strijdkrachten, van ons grondgebied het naastbijliggende doel in de strijd voor ontwapening in Nederland.

"Nederland atoomvrij" is de leuze die dit tot uitdrukking brengt.

Wij stellen voor, dat Nederland koers zet op een neutrale positie tussen Oost en West door haar betrekkingen met de Sowjet-Unie op dezelfde wijze in te richten als die met de Verenigde Staten. Wij beschouwen het uittreden uit de NAVO niet als een voorwaarde voor deze koers, hoewel dit natuurlijk niets verandert aan onze volstrekte verwerping van dit pact.

De stellingname voor een atoomvrij en neutraal Nederland betekent, dat onze partij optreedt voor een buitenlandse politiek van verzet tegen Amerikaanse en West-Duitse overheersing en koude oorlog tegen de socia-

listische staten, voor atoomontwapening en vreedzame coëxistentie tussen West en Oost en voor een duurzame vrede in Europa en in de wereld.

De kwestie Nieuw-Guinea

Nieuw-Guinea is op het ogenblik een brandend vraagstuk in Nederland. Het uur heeft geslagen dat Nederland gedwongen wordt op korte termijn Nieuw-Guinea los te laten, niet alleen omdat het internationaal politiek niet houdbaar is, maar vooral ook omdat dit militair niet mogelijk is.

Een der kenmerken van de nieuwe fase van de algemene crisis van het imperialisme is de ineensstorting van het koloniale stelsel. In de houding van de imperialisten tegenover deze ontwikkeling komen twee tendenzen tot uiting.

Ten eerste is er het streven van de "ultra's", die met wapengeweld het koloniale bezit willen verdedigen. Ten tweede is er de stroming van het "neo-kolonialisme", waarvan het Amerikaanse imperialisme de voornaamste exponent is. Dit legt zich bij de nationale souvereiniteit van de voormalige koloniale volkeren neer en accepteert ook formeel hun neutraliteit, maar poogt door z.g. hulpverlening de nieuwe staten politiek onder contrôle te krijgen.

Het Amerikaanse neo-kolonialisme richt zich met volle kracht op Indonesië en verlangt in zijn eigen belang, dat Nederland Nieuw-Guinea zo spoedig mogelijk aan Indonesië overdraagt. Een deel van het kabinet De Quay, dat gesteund wordt door grote zakenlieden zou hiervoor wel te vinden zijn. Daar tegenover staan echter de "ultra's" onder aanvoering van Luns.

De grote meerderheid van de Nederlandse bevolking is voor een vreedzame regeling van de kwestie Nieuw-Guinea. Noodzakelijk is hiervoor: het kabinet De Quay moet vallen! In elk geval zal snel een eind worden gemaakt aan het ministerschap van Luns en van de andere "ultra's" in het kabinet.

De SWP, de PSP en de CPN

Het is ons bekend, dat sinds geruime tijd door Wagenaar - Gortzak c.s. met de leiding van de PSP over een aaneensluiting onderhandeld wordt. Wij kunnen tegen de a.s. verkiezingen een gemeenschappelijke lijst of zelfs een verenigde partij van PSP en SWP verwachten. Dit zal

voor onze revisionisten geen eervol einde zijn, want politiek is de PSP snel afgetakeld. Van de ronkende verkiezingsleuzen over socialisme zonder atoombom is niets overgebleven. In de korte tijd van het bestaan van de SWP is de marxistisch-leninistische stelling, dat het revisionisme een partij tot een speelbal van allerlei avonturiers en van de reactie maakt, volkomen bevestigd.

Dit houdt echter niet in, dat de SWP geen kwaad meer kan. Wij zal verder door de reactie worden gebruikt. Wij mogen noch haar, noch de PSP ook maar één ogenblik uit het oog verliezen. Dit is ook nodig om de geest in de partij te versterken en denaweën van het revisionisme en de verslapping van de discipline te bestrijden.

Na dit congres zal de partij met volle kracht aan het werk moeten gaan om de verkiezingen voor te bereiden, waarbij vooral die voor de Provinciale Staten een bijzondere betekenis krijgen omdat in Noord- en Zuid-Holland nog steeds enkele SWP-ers op de zetels van de CPN zijn blijven zitten ofschoon zij nu toch duidelijk een geheel andere partij vertegenwoordigen.

Onze partij wacht veel, moeilijk en groots werk. Wij gaan dit tegemoet met een versterkt vertrouwen in onze krachten en in de zaak van het communisme. Onze partij is een Nederlandse partij en tegelijkertijd een deel van de internationale communistische beweging, waarvan de Sowjet-Unie de voorhoede en het machtige bolwerk is. Dat bewustzijn vervult ons met de volledige zekerheid, dat onze strijd haar doel zal bereiken.

VI.

DISCUSSIE OP DE INLEIDING VAN PAUL DE GROOT

Aan de discussie werd deelgenomen door ruim 40 afgevaardigden, waaronder 14 leden van het zittende partijbestuur. Zij zagen zich elk een spreektijd toegemeten van 10 à 12 minuten. Vóór de 5e zitting werd nog op verdere beperking aangedrongen in die zin, dat onderwerpen die door andere discussianten reeds voldoende belicht waren, niet nog eens aan de orde gesteld zouden worden. Deze beperking van de spreektijd gold niet voor een aantal leden van het partijbestuur, zoals Marcus Bakker, Harry Verheij en Henk Hoekstra, die enkele "kernproblemen" behandelden. (In zijn inleiding had Paul de Groot reeds gezegd zich

voornamelijk tot een bespreking van de actuele vraagstukken rondom het kabinet De Quay te willen bepalen, omdat verschillende leden van de partijleiding op de afzonderlijke vraagstukken van de partij-activiteit zouden ingaan).

Aan minstens vijf sprekers werd, in verband met de tijd, verzocht zich terug te trekken en hun bijdragen schriftelijk in te dienen.

De discussie was over het algemeen vlak en weinig belangwekkend. De meeste afgevaardigden beperkten zich er toe veilige algemeenheden te debiteren of bespraken tot in details het partijwerk in eigen district of afdeling. Opmerkelijk was, dat verschillende onderwerpen vermeden werden die, zo bleek op ledenvergaderingen en districtsconferenties, toch wel in de belangstelling staan, zoals b.v. het probleem van de neutraliteit binnen NAVO-verband en andere kwesties verband houdende met de internationale politiek. Dit zou er op kunnen wijzen, dat de discussianten niet geheel vrij waren in de keuze van hun onderwerpen.

Kwesties rond de partij

Het wel en wee van de eigen partij was vanzelfsprekend een onderwerp dat door tal van sprekers uitvoerig werd behandeld. Met name organisatie-secretaris Henk Hoekstra stelde een aantal kwesties aan de orde die voor de partij onder de huidige omstandigheden van belang geacht moeten worden.

Hij pleitte onder meer voor opvoering van het politiek niveau van de partij, waarvan - eerder dan van rigoureuze maatregelen - verbetering van de partijdiscipline te verwachten was. Verder eiste hij bestrijding van sectarische opvattingen die o.a. hierin tot uiting kwamen, dat bij de ledenwerving nog te vaak gelet werd op de bereidheid van de kandidaten om zich voor het partijwerk in te zetten. Hierbij zat dan de gedachte voor, dat "papierenen" leden zoveel mogelijk moesten worden geweerd. In verband met het werk onder de massa vroeg hij tevens aandacht voor de samenstelling van de besturen waarin niet alleen leden moesten worden opgenomen die in staat waren voor de partij op pad te gaan of administratieve zaken te behartigen, maar vooral figuren die door hun werkzaamheden in massa-organisaties naar buiten konden treden.

Tenslotte stelde ook hij met nadruk het belang van de bedrijfsgroepen vast.

Friedl Baruch wees er op, dat Amsterdam tot nu toe beschouwd was als het voornaamste strijd-centrum van het industrieproletariaat en

dat de organisatie zowel als het politieke beleid van de partij altijd door deze gedachte waren bepaald. In verband met het werken onder de massa was het echter noodzakelijk na te gaan of de structurele wijziging van ons land tengevolge van de toenemende industrialisatie niet een aanpassing van de partij-organisatie eiste. Voor wat betreft het aantal industrie-arbeiders waren Zuid-Holland met Rotterdam, Noord-Brabant en Utrecht/Gelderland belangrijker dan Noord-Holland met Amsterdam. Tot nu toe was hieraan, volgens Baruch, onvoldoende aandacht besteed.

Vele discussianten gaven eenvoudig een overzicht van het werk in eigen afdelingen of districten. Cijfers aangaande ledenwinst en natuurlijk vooral het landelijk winstcijfer van 3141 leden werden herhaaldelijk genoemd.

Eenheid van vakbeweging

Met verwijzing naar het besluit van het 19e partijcongres nauwere aansluiting te zoeken bij de massa, wezen verschillende afgevaardigden erop, dat de discussies rond de kwestie van de vakbewegingseenheid in verheugende mate waren toegenomen en de partij in dit opzicht belangrijke resultaten had geboekt.

Terwijl de reactionaire partijen van de massa vervreemdden en dientengevolge ledenverlies te incasseren kregen was de communistische partij groeiende. De radicalisering van de arbeidersklasse werd in dit verband een factor van doorslaggevende betekenis genoemd.

Welke perspectieven er voor de partij door de leuze "eenheid van vakbeweging" waren geopend poogde een spreker te bewijzen die mededeelde dat de linkse ontwikkeling onder de arbeiders het NVV alleen al in Den Haag een winst van 2000 leden had opgeleverd.

Het werk in de Provinciale Staten en de Gemeenteraden

Verschillende sprekers pleitten voor een nauwer contact tussen de partij en haar vertegenwoordigers in de openbare bestuurslichamen en tussen deze vertegenwoordigers en de massa. Speciaal Harry Verheij ging hier uitvoerig op in.

Hij achtte het noodzakelijk dat zo spoedig mogelijk begonnen werd met de voorbereiding van de a.s. verkiezingen. De partij diende een langdurige campagne te voeren, opdat zij haar streven volledig aan het werkende volk bekend zou kunnen maken.

Het optreden van de communistische vertegenwoordigers in de openbare lichamen en daarbuiten in het contact met de arbeiders moet geheel en al gericht zijn op de propaganda.

Verheij onthulde, dat de partij bij de a.s. verkiezingen in alle plaatsen waar 25 handtekeningen zullen worden verkregen met een lijst zal uitkomen en dus niet alleen daaraan zal deelnemen in plaatsen waar men redelijkerwijze succes kan verwachten.

Het plattelandswerk

Enkele afgevaardigden klaagden over het gebrek aan belangstelling van de zijde van de partij voor het vraagstuk van de landbouw en voor de problemen van de kleine boeren. Daarbij werd gewezen op de strijd van de boeren tegen het door de vertegenwoordigers van het monopoliekapitaal overheerste landbouwschap, dat zich volgens één van de discussianten ten doel stelt de kleine bedrijven te liquideren. Voorts werd de partij gevraagd zich in te zetten voor subsidiëring van boerderijen-bouw, voor verbetering van de licht- en energievoorziening op het platteland en voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden van de landarbeiders.

Critiek en zelfcritiek

Hoewel de discussianten erop bedacht waren hun zaak in een zo gunstig mogelijk daglicht te stellen, zouden zij hun communistische aard verloochend hebben wanneer zij in het geheel geen critiek of zelfcritiek hadden geïoefend.

Een afgevaardigde uit Utrecht klaagde over het gebrek aan partijdiscipline in zijn district en een afgevaardigde uit Rotterdam maakte de opmerking dat in zijn district de organisatie te wensen overliet.

Vanuit het partijbestuur werd critiek geuit op de organisatie en de wijze van werken in het Amsterdamse district en in het algemeen op de verschijnselen van sleur en sectarisme in vele afdelingen.

Baruch tenslotte becritiseerde, zoals reeds werd vermeld, het aftredende partijbestuur, omdat dit onvoldoende aandacht had geschonken aan de structuurveranderingen die zich in Nederland voltrokken.

Beantwoording van de discussie

Aan het einde van de laatste congresdag deelde Paul de Groot mede,

dat hij zou afzien van beantwoording van alle discussiebijdragen. In een korte toespraak stelde hij vast, dat de discussie over het algemeen getuigd had van een grote frisheid en strijdvaardigheid. Het congres had volgens hem aangetoond, dat de saamhorigheid in de partij versterkt was alsook de verbondenheid met de Sowjet-Unie en de socialistische landen. In het bijzonder was de band met de Indonesische zusterpartij nauwer aangehaald.

Hij erkende, dat de partij de belangen van de kleine tuinders en boeren onvoldoende had behartigd en zegde toe dat hierin verbetering zou worden gebracht.

Hij eindigde met nogmaals te wijzen op het belang van de loonstrijd in de metaalindustrie.

VII.

VERKIEZING VAN HET PARTIJBESTUUR

Evenals de toespraken van de vertegenwoordigers van de buitenlandse partijen en de behandeling van het financieel verslag, vond ook de verkiezing van het nieuwe partijbestuur in de besloten huishoudelijke zitting van het congres plaats.

Hierbij werd wederom het bekende systeem van "boven en onder de streep" toegepast. De stemgerechtigde gedelegeerden ontvingen een lijst, waarop boven de streep de namen van 37 door de "candidatenbeoordelingscommissie" - in feite de partijleiding - aanbevolen kandidaten zomede die van 4 plaatsvervangers voorkwamen. De namen van de overige, niet aanbevolen kandidaten (ongeveer 100), waren onder de streep vermeld.

De woordvoerder van de commissie, Tjalle Jager, liep in vogelvlucht de lijst met namen door en gaf bij slechts enkele daarvan een zeer korte toelichting. Hij deelde o.m. mede, dat Harm Haken op eigen verzoek wegens slechte gezondheid en drukke werkzaamheden niet op de lijst was geplaatst. Nico Luirink kwam niet op de lijst voor omdat hij als propagandist in gebreke was gebleven bij de uitvoering van de partijbesluiten. In zijn tegenwoordige functie van zakelijk leider van Felix Meritis voldeed hij goed. Luirink had de kritiek aanvaard en zich er accoord mede verklaard niet te worden herkozen.

Ook op Diaz Bauste (pseudoniem Frans Brandse) was veel kritiek uitgebracht wegens het niet ten uitvoer brengen van partijbesluiten. Wegens zijn succes als leider van het Pegasus-filiaal te Rotterdam kwam

hij wel in aanmerking als plaatsvervangend lid.

Het congres volgde gewillig de aanwijzingen van de kandidatencommissie en koos de voorgedragen kandidaten nagenoeg allen met algemene stemmen, zodat het partijbestuur thans 37 leden en 4 plaatsvervangende leden telt. Discussie over de kandidaten vond hoegenaamd niet plaats.

Ingrijpende wijzigingen hebben zich niet voorgedaan. Het opvallendst is nog het niet herkiezen van Harm Haken. Of hij inderdaad om gezondheidsredenen niet op de lijst is geplaatst, is aan twijfel onderhevig. In het district Groningen is heftige kritiek op hem gebracht. Volgens veler mening zou hij de laatste tijd "kapitalistische allures" hebben gekregen.

In het algemeen kan gesteld worden, dat de niet herkozenen - vrijwel allen figuren van ondergeschikt belang - hun plaats hebben moeten inruimen voor personen, die in verband met het partij-bedrijfswerk wel van enige betekenis, doch overigens evenmin van formaat zijn.

Het in 1958 gekozen partijbestuur bestond uit 35 leden en 8 plaatsvervangende leden. Van deze laatsten zijn er nu vier als "vol" lid in het nieuwe partijbestuur gekomen, twee zijn als plaatsvervangend lid herkozen en twee zijn er uit verdwenen. Het niet terugkeren van het plaatsvervangend lid Gerard Pothoven houdt mogelijk verband met zijn (aanstaand) vertrek naar Moskou. Vernomen werd dat hij daar als correspondent van De Waarheid zal gaan optreden.

Figuren uit de voornaamste communistische mantelorganisaties hebben hun plaats in het partijbestuur behouden. Met Luirink verdween echter de partijbestuurder die deel uitmaakt van het algemeen bestuur van de Nederlandse Vredesraad (NVR).

Dagelijks Bestuur en Secretariaat

Bij het afsluiten van dit congresverslag had de samenstelling van het nieuwe dagelijks bestuur en het secretariaat nog niet plaatsgevonden. De verkiezing van deze besturen zal, naar vernomen werd, geschieden op de eerstvolgende partijbestuursvergadering. Deze zal waarschijnlijk begin juni worden gehouden.

VIII.

SAMENSTELLING PARTIJBESTUUR CPN

verkozen op het 20ste partijcongres;
gepubliceerd in "De Waarheid" van 23 mei 1961.

Naam:	Geb.datum:	Woonplaats:	Functie:
Annie AVERINK	.1913	Amsterdam	Algemeen secretaresse NVB, lid Eerste Kamer.
Marcus BAKKER	.1923	Zaandam	Propaganda-secretaris CPN, lid Tweede Kamer.
Piet BAKKER	.1925	Ammerstol	Partijfunctionaris, belast met vakverenigingsaangelegenheden.
Friedl BARUCH	.1905	Amsterdam	Hoofdredacteur "Politiek en Cultuur".
Jan de BOER	.1918	Noordwolde (Fr.)	Lid districtsbestuur Friesland.
Cor BORST	.1891	Amsterdam	Lid Tweede Kamer, speciaal voor landbouwzaken.
* Henk CLERX	.1927	Amsterdam	Lid districtsbestuur Amsterdam.
Frits DRAGSTRA	.1927	Heerlen	Partij-instructeur voor Nrd-Brabant en Limburg.
Ali van DIJK	.1918	Amsterdam	Lid districtsbestuur Amsterdam.
Siem GROENENDIJK	.1905	Rotterdam	Lid districtsbestuur Rotterdam.
Paul de GROOT	.1899	Amsterdam	Algemeen secretaris CPN, lid Tweede Kamer.
Rinus HAKS	.1927	Amsterdam	Secr. district Amsterdam.
* Cor HARINGA	.1907	Amsterdam	Lid districtsbestuur Amsterdam.
Wessel HARTOG	.1911	Koog aan de Zaan	Lid districtsbestuur Zaanstreek, voorzitter "Centrum" (voormalig EVC-1958).
* Willem HARTSKEERL	.1920	Rotterdam	Lid districtsbestuur Rotterdam.
Joop HESSELMAN	.1921	Zaandam	Lid districtsbestuur Zaanstreek.
Henk HOEKSTRA	.1924	Amsterdam	Organisatie-secretaris CPN.
* Gerrit HOORN	.1915	Velsen	Secr. district Kennemerland.
Tjalle JAGER	.1914	Deventer	Secr. district IJsselstreek.
Willem KREMER	.1918	Emmen	Secr. district Drenthe.
Gerard MAAS	.1913	Amsterdam	Journalist "De Waarheid".
Jan MALIEPAARD	.1924	Rotterdam	Lid districtsbestuur Rotterdam.
Kees MEIJER	.1914	Sneek	Secr. district Friesland.
Cas MULDER	.1921	Vlissingen	Secr. district Zeeland.
* Gerard van OOSTERUM	.1913	Rotterdam	Secr. district Rotterdam.
Wim van het SCHIP	.1918	Amsterdam	Belast met landelijke werfleiding "De Waarheid".
Bart SCHMIDT	.1930	Amsterdam	Voorzitter ANJV.
Koert STEK	.1926	Beerta	Lid districtsbestuur Groningen.

Naam:	Geb.datum:	Woonplaats:	Functie:
* Teunis STUIVENBERG	-1916	Enschede	Secr. district Twente.
Henk TEEUWEN	-1904	Haarlem	Lid districtsbestuur Kenne- merland.
Ab van TURNHOUT	-1918	Enschede	Lid redactie "De Waarheid".
Harry VERHEIJ	-1917	Amsterdam	Plaatsvervangend Algem. Secr. CPN.
Ger VERRIPS	-1928	Amsterdam	Lid redactie "De Waarheid".
Heiltje de VOS	-1919	Rotterdam	Lid districtsbestuur Rotter- dam, voorzitster NVB.
Theun de VRIES	-1907	Amsterdam	Voorzitter Veren. "Ned.-USSR".
Jaap WOLFF	-1923	Haarlem	Adm. Secretaris-Penningmees- ter CPN.
Joop WOLFF	-1927	Amsterdam	Hoofdredacteur "De Waarheid".
<u>Plaatsvervangende lede:</u>			
Frans Diaz Bauste	1917	Rotterdam	Lid districtsbestuur Rotter- dam.
(pseud.: Brandse)			
Freek MEIS	1921	Groningen	Bestuurder "Centrum" (voor- malig EVC-1958).
* Hendrik NIEMEIJER	1926	Groningen	Secr. district Groningen.
Kees IJMKERS	1924	Den Haag	Secr. district Den Haag.
* = Nieuw gekozen leden.			
<u>De niet herkozen leden:</u>			
Arie GIERE	1913	Zaandam	Voormalig secr. district Zaanstreek.
Harm HAKEN	1919	Finsterwolde	Lid districtsbestuur Gronin- gen, lid Eerste Kamer.
** Nelis HELMERS	-1910	Amsterdam	Lid financiële contrôle-com- missie CPN, functionaris "Centrum" (voor- malig EVC-1958).
Theo HENDRIKS	-1918	Arnhem	Secr. district Centraal-Gel- derland.
Harry KLEUVER	-1912	Amsterdam	Lid landelijke werfleiding "De Waarheid".
Wim KOOLWIJK	-1908	Hilversum	Secr. district Gooi- en Eem- land.
Nico LUIRINK	-1922	Amsterdam	Belast met exploitatie gebouw "Felix Meritis", Lid Algemeen Bestuur NVR.
** Gerard POTHOVEN	1926	Zaandam	Lid districtsbestuur Zaan- streek, journalist "De Waarheid".
Henk SCHUUR	1912	Finsterwolde	Bestuurder BLZ ("Centrum").
** = was plaatsvervangend lid.			

IX.

FINANCIEEL VERSLAG

In de avondzitting van zondag 21 mei 1961 heeft de statutair voorgeschreven verantwoording van de centrale partijkas in niet meer dan 20 minuten plaatsgevonden. De gedelegeerden kregen evenals in 1958 een van hun mandaatnummer voorzien financieel overzicht ter beschikking, dat na behandeling weer moest worden ingeleverd. De communisten doen zeer geheimzinnig en zijn zeer terughoudend met het verstrekken van gegevens omtrent de financiën van de partij!

Als woordvoerder van de zevenkoppige contrôle commissie trad dit keer partijbestuurder Siem GROENENDIJK op. In recordtijd somde hij de belangrijkste posten van inkomsten en uitgaven op.

De gedelegeerden kregen vrijwel geen gelegenheid zich in het verslag te verdiepen. Het door het partijbestuur daarmede beoogde resultaat bleef niet uit: een discussie van enig niveau vond niet plaats. Slechts hier en daar werd op ondergeschikte punten om enige toelichting verzocht. Waar Groenendijk er niet kon uitkomen bijv. bij een vraag over de afrekening van de brochures die door de afdelingen waren verkocht, sprong de penningmeester van de partij Jaap Wolff bij. Ook diens uitleg had echter niet veel te betekenen.

Een afgevaardigde stelde de vraag waarom in het financieel verslag geen inkomsten-post te vinden was op grond van aan de partij afgedragen presentiegelden van (communistische) raad - staten - en kamerleden. Het antwoord dat aan deze vragensteller werd gegeven kwam er op neer, dat hij zich over de verantwoording van deze gelden geen zorgen behoefde te maken omdat zij goed besteed werden.

Al met al hebben de meeste afgevaardigden de cijfers gelaten voor wat ze waren. Het financieel verslag werd dan ook door het omhoogsteken van de mandaatkaarten met algemene stemmen goedgekeurd.

Het is opgevallen dat er op het congres met geen woord gerept is over de noodzaak de financiële positie van de partij te verbeteren. Kennelijk is de noodsituatie waarin de partij zich in financieel opzicht sinds jaren bevindt op dit moment niet zo acuut meer.

Voorzover dit kon worden vastgesteld betref het financieel verslag de periode 1 december 1958 tot (vermoedelijk) 1 april (of 1 mei) 1961. Aan inkomsten zou de CPN in deze periode een bedrag van ongeveer f 445.000,-- hebben gehad, waarvan ± f 200.000,-- aan contributies. De rest zou afkomstig zijn van financiële acties (donatie-fonds), brochureverkoop, giften van derden e.d.

X.

BUITENLANDSE AFGEVAARDIGDEN

Evenals bij vorige congressen, stelde de Nederlandse partijleiding de verschillende communistische partijen in het buitenland geruime tijd tevoren in kennis van haar voornemen tot het houden van het 20ste CPN-congres. Dergelijke kennisgevingen gaan vergezeld van een uitnodiging tot het zenden van een afvaardiging naar het congres of - voor het geval dit niet mogelijk is - wordt verzocht een begroetingsboodschap te zenden.

Partijen uit landen achter het IJzeren Gordijn waren evenmin als in 1958 vertegenwoordigd. Wel hadden enkele van de uitgenodigde partijen uit deze landen (t.w. uit de Sowjet-Unie, Communistisch China, Bulgarije, Hongarije en Tsjechoslowakije) de CPN-leiding in kennis gesteld van hun voornemen zich op het congres te doen vertegenwoordigen. Hun afgevaardigden werden echter de benodigde visa door de Nederlandse autoriteiten geweigerd. Blijkens een publicatie in "De Waarheid" van 13 mei 1961 stelde de Minister van Justitie de Tweede Kamer-fractie van de CPN schriftelijk in kennis van het besluit tot visum-weigering. De minister conformeerde zich blijkens dit schrijven aan het beleid van de Nederlandse autoriteiten bij soortgelijke omstandigheden in het verleden. In zijn openingsrede op 20 mei liet Harry Verheij hiertegen een scherp protest horen. Het congres bracht zijn verontwaardiging tot uitdrukking in een motie.

Werd het 19e CPN-congres (december 1958) bijgewoond door vertegenwoordigers van 4 buitenlandse partijen, t.w. van België (2), Frankrijk (1), Oostenrijk (1) en Denemarken (1), ditmaal woonden 2 Belgen, 2 Fransen, 1 Deen en 1 Engelsman het congres namens hun partijen bij. Een van de thans aanwezige Belgen, Gaston Moulin, maakte ook deel uit van de Belgische delegatie, die het vorige CPN-congres bezocht.

Van 38 communistische partijen ontving de CPN begroetingsboodschappen; daaronder bevonden zich ook die van de vijf genoemde partijen, wier delegaties visa werden geweigerd. De boodschappen werden in de loop van de verschillende zittingen van het CPN-congres voorgelezen. Vele er van werden in "De Waarheid" gepubliceerd. Het telegram van de CPSU, waarin de CPN-leiding o.a. werd geprezen om haar "onverzoenlijke strijd tegen revisionisme en sectarisme" werd door de congressisten enthousiast begroet. De "Partai Komunis Indonesia" zond een begroetingsschrijven, waarin o.m. dank aan de CPN-leiding werd gebracht voor haar ondersteuning van de Indonesische aanspraken op westelijk

Nieuw-Guinea.

In de besloten huishoudelijke avondzitting van 21 mei kregen de buitenlandse gasten de gelegenheid een begroetingsrede uit te spreken. In tegenstelling tot de gang van zaken op het 19e CPN-congres werden zij ditmaal met naam en toenaam aangekondigd.

Namens de Belgische delegatie voerde Gaston Moulin het woord. Hij sprak het congres toe in het Nederlands. Betrokkene schetste o.m. het verloop van de grote staking in België tegen de zgn. Eenheidswet.

De Franse woordvoerder - Léo Figuères, lid van het secretariaat van de PCF - prees de CPN-leiding "met kameraad Paul de Groot aan het hoofd" vanwege haar optreden tegen en overwinning op de revisionisten. Jan van Seggelen assisteerde hem als tolk.

De representant van de Deense CP, Thomsen, memoreerde de strijd welke de Deense partijleiding tegen de revisionisten heeft te voeren. Ook deze woordvoerder werd bijgestaan door een tolk, mogelijk Willem Klinkenberg.

De vertegenwoordiger van de Britse partij, William Lauchlan, bracht o.a. de rol van de communisten in de Engelse vakbeweging ter sprake. Hij werd door Lou Koning als tolk geassisteerd.

Ook Didy van Suchtelen zou als tolk van de buitenlandse gasten zijn opgetreden. Tot dusver konden twee buitenlanders niet met zekerheid worden geïdentificeerd.

De tolken traden ook buiten het congresgebouw als begeleiders van de gasten op.

Mogelijk waren zij bij vertrouwde partijgenoten in Amsterdam gehuisvest. Zij namen niet aan alle zittingen van het congres deel. Het is bijv. opgevallen, dat zij de middagzittingen van zaterdag 20 en zondag 21 mei niet bijwoonden. Zondagmiddag was ook Paul de Groot afwezig. Mogelijk had hij toen een ontmoeting met de gasten.

Uittreksels uit de redevoeringen van de buitenlandse gasten werden gepubliceerd in "De Waarheid" van 25 mei 1961.

Aanwezige buitenlandse delegaties

België

- Gaston Jules MOULIN, geb. 18-6-1911 te Antwerpen; wonende te Brussel; lid van het politiek bureau van de Belgische C.P.

G. CALSIJN, lid van het centraal comité van de Belgische C.P., secretaris van de federatie Gent.

- Frankrijk - Léo FIGUÈRES, lid van het secretariaat van de Franse C.P., en een onbekend gebleven Fransman.
- Denemarken - Poul THOMSEN, lid van het centraal comité van de Deense C.P.
- Engeland - William LAUHLAN, lid van het politiek bureau van de Britse C.P. Hij was in gezelschap van zijn echtgenote.

Niet toegelaten vreemdelingen

- Sowjet-Unie - Dmitri Aleksejewitsj POLIKARPOV; geb. 8-5-1905 te Knjazewo (Nowgorodskaja Oblast), lid van de Opperste Sowjet, lid van het centraal comité van de CPSU.
- Aleksej Michajlowitsj SJAMIN; geb. 1-4-1913 te Leningrad, van 1947-1950 als RA-secretaris in Nederland werkzaam, thans verbonden aan het bureau buitenland van het centraal comité van de CPSU. Behoorde ook in 1958 tot de CPSU-delegatie, die het toenmalige CPN-congres zou bezoeken. Hij zou toen - evenals nu - optreden als tolk.

Communistisch
China

- WU Hsiu-Chuan, lid van het centraal comité van de Chinese C.P.
- CHI Tsung-Hua, tolk.

- Hongarije - Lajos CSETERKI; geb. 29-10-1921, lid van het centraal comité van de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij.

Laszlo KURCSIK; geb. 31-3-1927. Verbleef van augustus 1953 tot begin 1959 in Nederland o.m. als 2e secretaris van de Hongaarse Legatie.

Tsjechoslowa-
kije

- Antonin KRCEK; geb. 15-12-1921 te Praag; wonende aldaar, lid van het centraal comité van de Tsjechoslowaakse C.P. en 1e secretaris van het district Praag van deze partij.

Stanislav HAVLÍČEK; geb. 21-7-1917 te Vilémov; wonende te Praag; werkzaam bij de Academie van Wetenschappen te Praag, vertaler.

Bulgarije - Elena GAVRILOVA; geb. 14-4-1915 te Pechtèra, wonende te Sofia.

XI.

VERSLAG MANDATENCOMMISSIE

Wim Kremer die als woordvoerder van de mandaten-commissie optrad uitte scherpe kritiek op de onvolledige invulling van vele mandaat-formulieren. Vooral het vermelden van beroepen, werkgevers en vakorganisaties was onnauwkeurig geweest. In een 70 gevallen was het onmogelijk gebleken het beroep van de afgevaardigde vast te stellen.

Aanwezig waren 245 gedelegeerden onder wie 24 vrouwen zomede 30 genodigden. Van de gedelegeerden hadden er 204 een beslissende en 41 een adviserende stem.

Kremer deelde het congres nog mede:

- dat de gemiddelde leeftijd van de congresgangers 40 jaar bedroeg (evenals in 1958);
- dat 9 hunner in de leeftijd waren beneden 25 jaar
 - " 65 " " " " " tussen 25 en 35 jaar
 - " 96 " " " " " " 35 en 45 jaar
 - " 54 " " " " " " 45 en 55 jaar
 - " 15 " " " " " " 55 en 65 jaar
 - " 4 " " " " " " boven 65 jaar
- dat 59 deelnemers voor 1949 tot de CPN toetraden
 - " 147 " tussen 1949 en 1956 tot de CPN toetraden en
 - 39 " na 1956;
- dat 174 deelnemers lid waren van een vakorganisatie (zonder nadere precisering);
- dat 222 deelnemers lezers waren van Politiek en Cultuur
 - " 149 " " " " " Vraagstukken van Vrede en Socialisme.

SAMENVATTING VAN DE STELLINGEN VAN HET 20ste CONGRES DER CPN.1. De strijd voor lotsverbetering

Ons land maakt de laatste jaren een periode van hoogconjunctuur door. Door o.a. verhoging van het arbeidstempo heeft deze toestand een nog grotere uitbuiting van de arbeiders ten gevolge. De gestegen welvaart is alles behalve gelijk verdeeld.

Opnieuw is de juistheid bevestigd van de communistische stelling, dat lonen en arbeidsvoorwaarden in de eerste plaats bepaald worden door de klassenstrijd en de machtvorming van de arbeiders.

In het algemeen zal de CPN opkomen voor een vijfdaagse werkweek en een loonronde van 8%, met de vrijheid tot verdere verbeteringen van de arbeidsvoorwaarden per bedrijf of bedrijfstak.

Verdere algemene eisen zijn o.m.: verhoging van de kinderbijslag van 50 cent per kind per dag; verkorting van de werkdag; verhoging van het bodempensioen AOW met 50% en weduwepensioen vanaf 40 jaar.

2. Voor een atoomvrij en neutraal Nederland.

De strijd voor de vrede is en blijft de voornaamste taak voor de partij. De partij strijdt voor een neutrale, door de grote staten gegarandeerde positie voor Nederland. Het lidmaatschap van de NAVO vormt daar volgens de CPN-opvatting geen beletsel voor. Het brengt zeker niet de verplichting met zich de opslag van atoomwapens toe te laten.

Dit wil evenwel niet zeggen, dat de partij niet zal blijven strijden tegen het agressieve karakter van de NAVO en de verderfelijke invloed daarin van het Amerikaanse en Westduitse imperialisme.

3. De ontwikkeling in de arbeidersbeweging naar links

In de arbeidersbeweging voltrekt zich een ontwikkeling naar links. De propaganda is er op gericht deze ontwikkeling te stimuleren. Vooral de aanhang van de PvdA en het NVV zal daarvoor worden bewerkt. In dit verband heeft het "Centrum voor eenheid en klassenstrijd" een belangrijke taak. De bedrijfsgroepen dienen te worden versterkt.

De strijd voor lotsverbetering en vrede en tegen het kolonialisme zal worden gevoerd van onder op, al is de partijleiding bereid in bepaalde gevallen samen te werken met personen en organisaties op grondslag van één bepaald doel en op voet van gelijkberechtiging.

Verscherpte strijd zal worden gevoerd tegen de SWP, de PSP en de neutrale vakbonden. De leiders van deze "buffer-groepen" zullen daarbij niet worden ontzien.

4. Voor verdere groei van partij en pers

Het niet naleven van de organisatiebeginselen - waarmee bedoeld wordt de lauwheid van leden en kader t.o.v. het partijwerk - moet als een restant van de invloed van het revisionisme worden aangemerkt. Mocht het werk hier of daar in een afdeling of district stagneren, dan ligt zulks alleen aan de leiding ter plaatse en zal het partijbestuur er voor zorgen dat deze verbeterd wordt.

5. De vooruitzichten van het socialisme

De omvorming van het huidige "staatsmonopolistisch" kapitalisme in een maatschappij op socialistische grondslag is een binnenlandse aangelegenheid. De partij zal zich de voornaamste conclusies van de conferentie van de 81 communistische partijen te Moskou in november 1960 eigen moeten maken en deze in toepassing moeten brengen.

Deze conclusies zijn:

- Het kapitalisme is een nieuwe etappe van zijn algemene crisis ingetreden.
- In de wedijver tussen het kapitalisme en het socialistische stelsel neemt het socialisme een doorslaggevende positie in.
- Het oorlogsgevaar is groter geworden, maar de reële mogelijkheid is aanwezig om het uitbreken van een wereldoorlog te beletten en vreedzame coëxistentie af te dwingen.
- De nieuwe krachtsverhouding in de wereldarena biedt de communistische partijen nieuwe mogelijkheden om de vraagstukken van het socialisme in hun landen op te lossen. Deze oplossing zal op vreedzame maar ook - indien de reactie dit onvermijdelijk maakt - op niet vreedzame wijze kunnen geschieden.

RESOLUTIE VAN HET 20STE CONGRES VAN DE CPN

(verkort):

Het Twintigste Congres van de Communistische partij van Nederland hecht zijn goedkeuring aan de Stellingen voor het Partijcongres, gepubliceerd in De Waarheid van 7 april 1961.

Het Congres keurt eveneens het verslag goed, dat de algemeen secretaris van de partij namens het aftredende partijbestuur heeft uitgebracht over de politieke toestand en de taken van de partij.

Het Congres besluit, dat deze Stellingen en de redevoering van Paul de Groot de richtlijnen vormen voor het werk van de partij in de komende tijd. Het congres is van oordeel, dat ook verder de strijd voor loonsverhoging, verkorting van de werktijd, verbetering van de sociale wetgeving en verwerkelijking van de door de arbeiders op de bedrijven gestelde eisen een centrale plaats in de actie van de partij zullen moeten innemen. Hierbij staat de actie voor 8% loonsverhoging voorop.

De strijd voor eenheid van de arbeidersklasse in een democratisch en strijdbaar NVV dient met verdubbelde kracht te worden voortgezet.

Het Congres onderstreept de grote betekenis die de bedrijfsgroepen van de partij in de arbeidersactie hebben.

In de strijd voor de sociaal-economische verlangens van het werkende volk neemt de actie tegen huurverhoging en voor belastingverlaging een belangrijke plaats in.

De regering De Quay heeft zich doen kennen als de direkte verantwoordigster van de belangen van de Amerikaanse en West-Duitse oorlogskrachten en van de daarmee verbonden trusts in ons land.

Het is de plicht van de communisten vooraan te gaan bij de actie van het gehele volk tegen de oorlogspolitiek. Het Partijcongres onderstreept het grote belang van de gevoerde acties tegen de atoombewapening, die berusten op een samengaan van alle vredeskrachten. Het begroet met name het jongereninitiatief dat geleid heeft tot de grote anti-atoom-demonstratie van de Pinksterdagen.

Het Congres besluit, alles in het werk te stellen om de eenheid van alle vredelievende mensen voor de vrede en voor een neutraal, atoombvrij Nederland te bewerkstelligen. Daarbij spelen de bevordering van cultureel en persoonlijk contact met de Sowjet-Unie en andere socialistische landen en versterking van de handel een bijzonder belangrijke rol.

Van grote betekenis voor de strijd tegen de politiek van de regering De Quay zullen de verkiezingen zijn welke in 1962 zullen plaats vinden.

De beste verkiezingsvoorbereiding is de actieve behartiging van de belangen van het volk in Gemeenteraden en Provinciale Staten, in nauwe verbinding van Partij met raads- en statenleden.

Zowel voor de komende verkiezingen, als in verband met de noodzaak van versterkte strijd voor loonsverhoging, vakbondseenheid en vrede is het geboden voort te gaan met nieuwe krachten voor de partij aan te trekken. Het is mogelijk nog vóór het einde van dit jaar minstens 1000 nieuwe leden in te schrijven.

Naarmate radio, televisie en pers steeds meer verworden tot propaganda-spreekbuizen van de grote trusts en van de Amerikaans-Duitse militaristen is verbreiding van de communistische pers steeds noodzakelijker.

De verklaring van de 81 communistische partijen, in november 1961 in Moskou opgesteld geeft de weg aan waarlangs een wereldoorlog kan worden voorkomen en waarlangs alle communisten, in eenheid van optreden de strijd zullen voeren om het socialisme voor heel de mensheid tot de wereld van morgen te maken. Het Twintigste Congres onderschrijft volledig deze verklaring en besluit alle krachten van de partij in te zetten om het perspectief van een socialistische Nederland steeds dichterbij te brengen.

OPROEP INZAKE NIEUW-GUINEA

(verkort)

Nederlanders!

Een groep koloniale ultra's poogt ons land in een avontuur te storten dat gedoemd is tot een catastrofe te leiden. Hoewel de noodlottige Nieuw-Guinea-politiek van de regeringen Drees, Beel en De Quay reeds onherroepelijk mislukt is, probeert Luns haar alsnog door te drijven.

Reeds in 1949 sprak onze partij zich uit voor de overdracht van Nieuw-Guinea aan de Indonesische Republiek. Dit standpunt vertegenwoordigde de ware belangen van ons land. Ieder die bereid is de dingen realistisch te zien, begrijpt dat vechten voor het Nederlandse bezit van Nieuw-Guinea vechten is voor een verloren zaak.

Met medewerking van de PvdA-leiders is de zogenaamde Nieuw-Guinea-Raad geïnstalleerd en wordt de troepenmacht in Nieuw-Guinea gehandhaafd. Bovendien is er een zogenaamde mijnwet aangenomen waardoor de bodemschatten van Nieuw-Guinea aan het buitenland moeten worden uitgeleverd.

De Amerikaanse imperialisten hinderen de Nederlandse regering niet bij deze openlijke provocaties. Zij spelen een dubbel spel. Wanneer de PvdA-leiders op hun kompas varen komen zij slechts op voor het Amerikaanse belang.

Maar het Nederlandse belang stelt andere eisen. De bezetting van Nieuw-Guinea kost ons land 1 miljoen gulden per dag en zet het leven van Nederlandse en Indonesische jongens op het spel.

Daarom moet onderhandeld worden over de overdracht van Nieuw-Guinea aan Indonesië, niet via de UNO maar (rechtstreeks) tussen Nederland en Indonesië. Nederland heeft de plicht hiertoe het initiatief te nemen.

Om dit mogelijk te maken moet Luns verdwijnen. Wij communisten roepen op tot de vorming van één breed front van alle tegenstanders van de huidige Nieuw-Guinea-politiek.